

A Kúria a dr. Funtig Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Pozderka Gábor ügyvéd és dr. Kiss Csaba ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 12.M.1393/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.642.043/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2015. május 13. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.642.043/2013/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.M.1393/2011/18. számú ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 600.000 (hatszázezer) forint és 162.000 (egyszázhatvankettőezer) forint áfa együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 3.272.200 (hárommillió-kettőszázhetvenkettőezer-kettőszáz) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes 1989. június 1-jétől állt munkaviszonyban az alperes jogelődjével, illetve az alperessel számítástechnikai vezetőként. Az alperes a munkaviszonyát 2011. február 22-én kelt rendes felmondással megszüntette arra hivatkozással, hogy a „költséghatékonyabb és racionálisabb adminisztratív működés elérése, ennek következményeként a központi adminisztratív és a közvetlen termelésirányítás területén átszervezéssel egyidejűleg létszámcsökkentést határozott el a társaság az ügyvezetői döntéssel”.

A felperes a keresetében a rendes felmondás jogellenességének megállapítását és ennek jogkövetkezményei alkalmazását kérte. Álláspontja szerint a felmondás oka nem valós és nem okszerű. Az ennek közlését követő 8. napon az alperes a munkakörében új munkavállalóként M.B.-t alkalmazta informatikai főtanácsadóként.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.M.1393/2011/18. számú ítéletével a felperes keresetének részben helyt adott megállapítva, hogy az alperes a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg. Kötelezte az alperest a felperes javára elmaradt munkabér, valamint 8 havi átlagkeresetnek megfelelő összegű kártérítés megfizetésére. Marasztalta a felperes perköltségében, megállapította, hogy az illetéket az állam viseli. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a F. gyáregységben látta el az informatikai vezető

munkakört. Feladatai közé tartozott a rendszergazdák munkáinak irányítása, vállalati szoftverek fejlesztése, külső partnercégekkel való kapcsolattartás, az általuk végzett munkák igazolása, a vállalati számítógépes rendszer üzemeltetésének a biztosítása. Feladatai operatív és tanácsadói tevékenységre oszlottak, közvetlen felettese az ügyvezető volt, részére biztosított informatikai tanácsadást.

Az alperesnél a D.GY.-ben 2007-től kezdődően alkalmazták termelésvezetőként A.J.-t.

2010. december 30-án az alperes informatikai szolgáltatásokra szerződést kötött a C. Kft-vel, amellyel kapcsolatos irányítási, tájékoztatási és ellenőrzési feladatokat a felperes látta el.

2011. januárjától az ügyvezetői feladatokat Sz.K. helyett Sz.GY. ügyvezető végezte, aki az ügyvezetői határozatban arról döntött, hogy 2011. első félévében létszámcsoökkentéssel járó racionalizálást, a folyamatok újraszervezését kell végrehajtani az állami támogatás jelentős csökkenése miatt. Ez bizonyos telephelyek bezárásán túl munkaidő csökkentést is jelentett.

2011. március 1-jével az alperes alkalmazta M.B. munkavállalót informatikai főtanácsadó munkakörben Sz.GY. ügyvezető irányítása alatt. A munkaköri leírás szerint a feladata: véleményezi a vállalat informatikai rendszerét, tervezi az informatikai feladatokat, vállalat informatikai és telekommunikációs üzemeltetését, továbbá részt vesz annak informatikai stratégiája kialakításában és előkészítésében, tanácsokat ad az ügyvezetőnek mindezen munkakörökben, véleményezi az informatikai és telekommunikációs beruházási folyamatok és döntések előkészítését, ellátja az informatikai részleg koordinálását, ellenőrzését és irányítását.

Az elsőfokú bíróság M.B., K.K.T., A.J., V.Z., Sz.K. és Sz.GY. tanúk vallomása, a munkaköri leírások összevetése alapján -figyelemmel a felek perbeli előadására- megállapította, hogy a rendes felmondás oka, az átszervezés és a racionalizálás nem valós, mert a felperes munkakörét új munkavállalóval töltötték be 2011. március 1-jén M.B. személyében. A létszámleépítés nem valósult meg, ezáltal a költséghatékonyság, mint az igazgatói utasításban az átszervezés indoka szintén nem volt valós figyelembe véve, hogy az új munkavállaló foglalkoztatása a felperesével megegyező munkabérrel történt.

A.J. a felperes munkakörének csak kis részét, míg M.B. a nagyobb részét vette át. M.B. és a felperes munkaköri feladatai között nagyobb részt átfedés van. Mindkét munkavállaló - munkaköri leírásuk szerint - véleményezi a vállalat informatikai rendszerét, annak biztonságát, mindkét munkavállaló részt vesz a vállalati stratégia és a vállalat informatikai stratégiájának kialakításában, véleményezésében, emellett javaslattételi jogkörrel is rendelkeznek az ügyvezetők felé. Feladatuk az informatika és a telekommunikációs folyamatok, stratégiák előkészítése és véleményezik az informatikai telekommunikációs folyamatokat és a döntések előkészítését.

A felmondás jogellenessége folytán kötelezte az alperest - a felperes által kért 12 havi átlagkereset helyett - 8 havi átlagkeresetnek megfelelő átalánykártérítés megfizetésére, továbbá a felmondástól az ítélethozatalig terjedő időszakra az elmaradt munkabér megtérítésére.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 49.Mf.642.043/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében helybenhagyta azzal, hogy a felperes munkaviszonya az alperesnél 2014. április 25-én szűnt meg. A felperes keresetfelemelésére tekintettel kötelezte az alperest a felperes javára további elmaradt munkabér kamattal növelt összegű megfizetésére. Marasztalta az alperest a felperes javára másodfokú perköltségben. Megállapította, hogy a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtettekkel, azt annyiban egészítette ki, hogy a jogalap vonatkozásában utalt az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 89. § (1) - (3) bekezdésében foglaltakra, valamint az MK.95. számú állásfoglalásra. A jogellenesség jogkövetkezményeire vonatkozó döntés az Mt. 100. § (2), (9) - (6) bekezdés rendelkezéseire alapította.

Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a felperes számítástechnikai vezető munkakörben fennálló munkaviszonya megszüntetésére létszámcsökkentésre hivatkozással került sor. 2011. március 1-jétől informatikai főtanácsadó munkakörben a felperessel azonos bérezéssel új munkavállalót alkalmazott az alperes. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti értékeléssel helyesen jutott arra a megállapításra, hogy a felperes és az új munkavállaló munkaköri feladatai között jelentős mértékű átfedés van. A felmondás indoka azonban nem az alperes munkakörének megszüntetése, hanem az informatikai területet érintő létszámcsökkentés volt.

A jogvita elbírálása szempontjából döntő jelentősége annak van, hogy a b. gyáregység felperest is foglalkoztató informatikai szervezeti egységénél M.B. informatikai főtanácsadó felvétele révén az informatikai területet érintő létszámcsökkentés nem valósult meg. A felmondás indoka tehát nem valós, ez már önmagában jogellenessé teszi a munkáltatói intézkedést. Az a körülmény, hogy Ó.D. informatikust is elbocsátották az átszervezés során, közömbös a per elbírálása szempontjából, mert ő az alperes sz. gyáregységénél dolgozott, nem pedig B.-n, mint a felperes. Az alperes nem bizonyította, hogy a létszámcsökkentés a felperest foglalkoztató szervezeti egységet érintette-e.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását kérte.

Hivatkozása szerint az ítélet megalapozatlan, a megállapított tényállás a lefolytatott bizonyítás anyagától eltér, iratellenes, a bizonyítékok mérlegelése kirívóan okszerűtlen, logikai

ellentmondást tartalmaz. A jogerős ítélet az Mt. 89. § (2) bekezdésébe, 100. § (4), (5), (6) bekezdésébe, a Pp. 206. § (1) bekezdésébe, 221. § (1) bekezdésébe ütközik, és sérti az MK. 95. számú állásfoglalást is.

A felülvizsgálati érvelése körében kérte értékelni az eddig tett nyilatkozatait és előadásait.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a peradatokkal ellentétesen rögzítette, hogy a felperes a D.GY.-ben látta el az informatikai vezetői munkakört.

A tanúvallomások és a munkaköri leírások nem igazolták azt, hogy a felperes a F. K. informatikai munkavállalóin kívül irányítási, ellenőrzési, utasítási jogokat gyakorolt volna bármely munkavállaló felett. A felperes személyes előadása szerint is kizárólag kettő, a F.K. informatikai szervezeti egységében dolgozó munkavállaló tartozott utasítási és irányítási joga alá. A felperes munkaköri leírásában is szereplő három beosztott közül egy főnek 2007. október 27-én szűnt meg a munkaviszonya. A felperes előadása és az általa előterjesztett okiratok igazolják, hogy csak a F.K. informatikai vezetői munkakörét látta el. Az informatikai terület munkavállalói létszáma és szervezeti felépítése tekintetében az eljáró bíróságok tehát a tényállást nem tárták fel megfelelően.

A tanúvallomások sem igazolták, hogy a felperes a teljes integrált szervezet, azaz mindhárom gyáregység (F.D. és S.) vonatkozásában informatikai vezető lett volna. Kizárólag csak a F.K. informatikai vezetői feladatait látta el. Az átszervezéssel egyidejűleg a három szervezeti egység informatikai szervezetei integrálásra kerültek. A sz. informatikus, Ő.D. munkaviszonyát megszüntették, valamint a F. informatikai vezetőjének, a felperesnek a munkaviszonya is megszűnt. A D.GY. informatikai szervezeténél rendszergazdai munkakört betöltő S.T. munkavállaló az informatikai szervezettől elhelyezésre került az átszervezés során. A.J., mint a D.GY. volt informatikai vezetője az új, teljes szervezeti integráció alapján kialakított F.K., S.GY. és D.GY. informatikai vezetői pozícióját kapta meg 2011. március 1-jétől.

A felperes munkaviszonyának megszüntetése után a felperes munkakörét a korábban a D.GY.-ben informatikai vezetői feladatokat ellátó A.J. vette át, emellett ellátta a teljes integrált alperesi szervezetre vonatkozó informatikai vezetői munkakört. A.J. nem a felperes munkakörét, hanem csak egyes feladatait vette át, míg bizonyos feladatokat M.B.. A felperes munkaköre beolvadt az alperes által létrehozott informatikai vezető pozícióba, amelyet A.J. munkavállaló látott el.

A szervezeti egységet érintő átszervezés is történt a létszámcsökkentés mellett, mert a szervezet létszáma három fővel csökkent. A munkáltató tehát a felperes munkakörét és szervezeti egységét is érintő átszervezést hajtott végre, és új munkakört is kialakított. A felmondásban közölt egyik ok, az átszervezés tehát valós és okszerű. Valótlan az elsőfokú bíróság megállapítása, miszerint M.B. töltötte be az alperesnél a felperes munkakörét.

A felmondás másik indoka, a létszámcsökkentés is valós. Az alperes okiratokkal bizonyította, hogy a létszámcsökkentés a központi adminisztratív létszám tekintetében megvalósult. A felmondás közlésének időpontjában ugyanis három fővel (a felperes, Ó.D., S.T.) csökkent az informatikai terület létszáma. A létszámcsökkentés nem vonatkoztatható csak a budapesti szervezeti egységre, mert az a felmondási indokolás jogsértően korlátozó értelmezését jelentené. Az alperes informatikai szervezete magában foglalta a budapesti (F.) D. és a S.GY. informatikai szervezetét. Ezek külön szervezetként való értelmezése eltér a társaság szervezeti és működési szabályzatától is. M.B. későbbi alkalmazását is figyelembe véve az informatikai területen ténylegesen két fő létszámleépítése történt meg.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felülvizsgálati kérelem önálló rendkívüli jogorvoslati kérelem, ezért a törvény értelmében abban pontosan meg kell jelölni a jogszabálysértést és annak indokait. Ebből következően nem felel meg a törvénynek a korábbi beadványokra történő utalás. A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének ezért azon részeit bírálhatta el, amelyek a törvénynek megfelelnek [Pp. 272. § (2) bekezdés, BH.1995.99/2.], vagyis vizsgálódási körébe csak a felülvizsgálati kérelemben előadott érvelést vonhatta.

Az alperes alaptalanul hivatkozott iratellenes tényállás megállapításra. Az elsőfokú ítéletben nem szerepel az általa hivatkozott megállapítás, miszerint a felperes a D.GY.-ben látta el az informatikai vezetői munkakört. Az elsőfokú ítélet második oldalának 4. bekezdése első mondatában az elsőfokú bíróság rögzítette: „a felperes a F.GY.-ben látta el az informatikai vezetői munkakört”.

A felülvizsgálati kérelem azonban ezen téves érvelés ellenére megalapozott.

A felmondás indoka a racionálisabb adminisztratív működés érdekében a központi adminisztratív és a közvetlen termelésirányítás területén átszervezéssel megvalósuló létszámcsökkentés volt. Erre tekintettel a törvényszék helyesen állapította meg, hogy döntő jelentősége nem a felperes és M.B. munkaköri feladatainak, hanem annak van, hogy az alperes bizonyította-e a létszámcsökkentés megvalósulását. Téves azonban azon következtetése, hogy ezen tényt csak a b. gyáregységben kell vizsgálni.

A felmondás indokolása az informatikai területet érintő létszámcsökkentésről szól, így megalapozatlan a törvényszék következtetése, miszerint csak a felperes szervezeti egységénél, a F.GY.-nél kell a létszámcsökkentés megvalósulását vizsgálni.

A perben nem volt vitatott, hogy mindhárom gyáregységnél az informatikai területre vonatkozóan három fő leépítése történt meg, valamint hogy 2011. március 1-jétől az informatikai területen új munkavállalóként M.B.-t alkalmazták. Összességében tehát az

informatikai területen a létszámcsökkentés két fővel valósult meg. A bírói gyakorlat szerint a munkáltató saját hatáskörében jogszerűen dönthet arról, hogy melyik munkavállaló munkaviszonyát szünteti meg létszámcsökkentéskor (MD.I.118.). Erre tekintettel létszámcsökkentésre hivatkozással jogszerűen szüntethette meg rendes felmondással a felperes munkaviszonyát az alperes mellett, hogy az informatikai területet érintően az átszervezés a munkaköri feladatelosztás megváltozását is jelentette (BH.1998.208., BH.2006.26.).

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a teljes mértékben pervesztes felperest az együttes első-, másodfokú, és felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére az alperes részére, míg a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § alapján az együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték állam javára történő megfizetésére.

Budapest, 2015. május 13.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő